

INFORMACJE OGÓLNE DOTYCZĄCE ZNIECZULENIA DO ZABIEGÓW ENDOSKOPOWYCH PRZEWODU POKARMOWEGO

Przed planowanym zabiegiem lekarz anestezjolog przeprowadza z pacjentem konsultację anestezjologiczną, która pozwala ustalić ogólny stan zdrowia. Lekarz anestezjolog w odniesieniu do indywidualnej sytuacji zdrowotnej proponuje najbardziej odpowiednią metodę znieczulenia, informuje o innych możliwych metodach, a także dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania lub zaniechania oraz oczekiwanych efektach. W trakcie tej rozmowy pacjent może zdawać pytania i uzyskać wyjaśnienia dotyczące wszystkich interesujących zagadnień dotyczących znieczulenia, a w szczególności jego wad i zalet oraz ewentualnych powikłań z nim związanych. Pacjent może przedstawić swoje zdanie w zakresie zaproponowanej metody i zapytać o inne, alternatywne metody znieczulenia. Lekarz udzieli wyjaśnień na wszelkie pytania dotyczące znieczulenia.

ZNIECZULENIE OGÓLNE

Znieczulenie ogólne zwane popularnie narkozą polega na kontrolowanym wprowadzeniu w stan snu, wyłączeniu świadomości, bólu i niepożądanych odruchów u znieczulonego pacjenta. Utrata świadomości spowodowana anestetykami różni się od tej, która może być spowodowana chorobą, urazem czy snem. Przede wszystkim jest odwracalna, tzn. po zaprzestaniu podawania leków świadomość wraca.

W trakcie każdego znieczulenia ogólnego pacjent jest pod stałą kontrolą lekarza anestezjologa i pielęgniarki anestezjologicznej. Zostaje podłączony do monitora kontrolującego czynność serca, pomiar zawartości tlenu we krwi oraz wartość ciśnienia tętniczego krwi. U każdego pacjenta wykonuje się wkłucie dożylnne, dzięki któremu można podłączyć kroplówkę i podawać leki.

Znieczulenie ogólne wykonuje się przy użyciu leków dożylnych, podawanych przez założoną, wcześniej kaniulę dożylną. W krótkim czasie po podaniu leków pacjent zasypia. W trakcie zabiegu pacjent otrzymuje leki usypiające i przeciwbólowe dożylnie, by stworzyć odpowiednie warunki do przeprowadzenia badania. Podczas badania lekarz anestezjolog i pielęgniarka anestezjologiczna pozostają przez cały czas przy pacjencie, kontrolując czynności życiowe. Dzięki podłączonej aparaturze można dokładnie określić, w jaki sposób organizm reaguje na znieczulenie.

MOŻLIWE POWIKŁANIA

Każde postępowanie lekarskie może skutkować powikłaniami. Przy najwyższej staranności mogą się one zdarzyć, zazwyczaj wynikają z chorób towarzyszących lub okoliczności niezależnych. Podobnie jak w przypadku wszystkich zabiegów medycznych, mimo zachowania należytej staranności całego zespołu nie można zagwarantować całkowitego braku ryzyka związanego z zastosowanym znieczuleniem.

Najczęstszymi ale niezbyt groźnymi powikłaniami znieczulenia ogólnego są: senność i oszołomienie, nudności i wymioty, ból gardła, chrypka, dreszcze, niskie lub wysokie ciśnienie krwi, krwiak wokół nakłutej żyły czy podanie leków poza żyłę (pęknięcie żyły, złe wkłucie), bóle mięśni.

Do poważnych powikłań zaliczamy: hipotonię - czyli spadek ciśnienia tętniczego krwi, hipertonię - czyli gwałtowny wzrost ciśnienia tętniczego krwi, niedotlenienie wynikające ze skurczu krtani, oskrzeli, utrudnionej lub niemożliwej intubacji, zachłyśnięcia treścią żołądkową, niedokrwienie lub zawał mięśnia serca, zaburzenia rytmu serca, zatorowość płucną, uszkodzenie krtani i tchawicy, powikłania oddechowe, reakcje uczuleniowe na leki.

Komplikacje trudne do przewidzenia, stanowiące ryzyko zagrożenia życia, jak ciężka reakcja alergiczna na zastosowane leki, niewydolność krążeniowo-oddechowa, zatrzymanie akcji serca, niedotlenienie, uszkodzenie krtani czy tchawicy, zdarzają się niezmiernie rzadko. Niezwykle rzadko występuje gorączka złośliwa - powikłanie spowodowane lekami znieczulającymi.

Należy zaznaczyć, że dzięki postępowi medycyny i nowoczesnym technikom znieczulania oraz stałemu nadzorowaniu badanego pacjenta, ciężkie powikłania znieczulenia ogólnego zdarzają się obecnie bardzo rzadko.

PRZYGOTOWANIE DO ZNIECZULENIA

Ze względów bezpieczeństwa (aby uniknąć niebezpieczeństwa zachłyśnięcia się treścią pokarmową) przed każdym rodzajem znieczulenia **pacjent musi być na czczo (bez jedzenia i bez picia)**. Pozwala to zmniejszyć ryzyko możliwych powikłań podczas znieczulenia.

Zatem 8 godzin przed planowanym zabiegiem należy **przestać spożywać posiłki stałe**.

Do 3-ech godzin przed zabiegiem można pić **jedynie klarowne płyny (np. woda, herbata, sok jabłkowy), nie zawierające mleka**.

Wtedy też należy przyjąć **konieczne leki, popijając niewielką ilością wody**.

Należy wstrzymać się od palenia tytoniu, tak wcześnie, jak to tylko możliwe.

Należy przybyć do TOPOŁOWA MEDICENTER **min. 30 minut wcześniej** przed planowaną godziną badania, z dokumentem tożsamości, wynikami badań i konsultacji.

W przypadku planowanego badania w znieczuleniu dożylnym (zarówno płytkim jak i głębokim czyli z udziałem anestezjologa) konieczne przybycie do Placówki **wraz z drugą osobą** (bezpieczny powrót do domu w asyście osoby towarzyszącej!).

Leki przyjmowane codziennie (za wyjątkiem leków przeciwkrzepliwych, doustnych leków przeciwcukrzycowych oraz leków moczopędnych) należy przyjąć o zwykłej porze, popijając niewielką ilością niegazowanej wody, o ile lekarz nie zaleci inaczej.

Pacjenci z cukrzycą powinni zaprzestać przyjmowania doustnych leków hipoglikemizujących lub insuliny w czasie pozostawania na czczo. Powinni zapisać się na badanie o wcześniejszej porze.

UWAGA! Szczegółowe informacje dotyczące leków przeciwkrzepliwych

przed gastroskopią/kolonoskopią diagnostyczną bez/z biopsją (wg. wytycznych ESGE 2016 r.) dostępne są w zakładkach:

<https://www.tmedicenter.com/gastroskopia>

<https://www.tmedicenter.com/kolonoskopia>

W powyższych przypadkach przed badaniem konieczny także kontakt z lekarzem. Należy zastosować rano wziewne środki przeciwastmatyczne.

Podczas pobytu w TOPOŁOWA MEDICENTER należy przestrzegać zaleceń personelu medycznego. W przypadku niezastosowania się do zaleceń, należy poinformować o tym lekarza anestezjologa

przed planowanym badaniem. W niektórych przypadkach najlepszym wyjściem może być wtedy odstąpienie lub odroczenie znieczulenia/badania.

Przestrzeganie powyższych zaleceń jest konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa pacjentowi w trakcie znieczulenia.

POSTĘPOWANIE PO ZNIECZULENIU

Bezpośrednio po badaniu pacjent trafia do sali wybudzeń, gdzie do czasu pełnego wybudzenia monitorowany będzie stan jego świadomości i podstawowe funkcje życiowe.

W ciągu 24 godzin po znieczuleniu nie wolno prowadzić pojazdów, obsługiwać urządzeń mechanicznych, spożywać alkoholu, palić papierosów oraz wskazane jest powstrzymanie się od podejmowania życiowo ważnych decyzji. Po zabiegu konieczny jest transport samochodem do domu wraz z odpowiedzialną osobą dorosłą, która zapewni pacjentowi opiekę po powrocie do domu. W razie wystąpienia jakichkolwiek niepokojących objawów należy natychmiast skontaktować się z lekarzem.

Niestosowanie się do zaleceń lekarskich po badaniu może doprowadzić do pogorszenia stanu zdrowia, wystąpienia powikłań.

Potwierdzam zapoznanie się z otrzymanymi w formie pisemnej informacjami o proponowanym mi znieczuleniu przed jego wykonaniem.

Kraków, dnia .....

Pacjent (imię nazwisko)

.....(podpis).....

Podpis lekarza: .....

ZGODA NA ZNIECZULENIE

Oświadczenie pacjenta

Oświadczam, że dnia .....w rozmowie z lekarzem.....

* poinformowano mnie o proponowanym rodzaju znieczulenia w trakcie badania endoskopowego, w tym o towarzyszącym temu postępowaniu medycznym (infuzje, ew. leczenie krążeniowe, oddechowe, pobranie materiału do badań hist-pat.) w czasie i po przeprowadzonej procedurze

* poinformowano mnie o dających się przewidzieć następstwach zastosowania znieczulenia albo jego zaniechania, w szczególności o typowych powikłaniach, które mogą pojawić się w trakcie znieczulenia i po jego wykonaniu, o oczekiwanych efektach znieczulenia

* przyjmuję do wiadomości, że nie można udzielić gwarancji, nie ma pewności co do rezultatów, jakie

mają zostać osiągnięte w wyniku proponowanego znieczulenia. Lekarz poinformował mnie również o tym, że efekty znieczulenia nie są identyczne w przypadku każdego pacjenta.

* informacje, o których mowa powyżej zostały mi przedstawione w sposób przystępny i wyczerpujący, w pełni zrozumiałem (-am) informacje zawarte w przekazanym mi formularzu oraz informacje przekazane mi podczas rozmowy z lekarzem, podczas której miałem (-am) możliwość nieograniczonego zadawania pytań. Stwierdzam, że uzyskałem (-am) wyczerpujące odpowiedzi na wszystkie pytania i mogę świadomie wyrazić zgodę na proponowane znieczulenie.

* udzieliłem (-am) wyczerpujących i prawdziwych informacji co do mojego stanu zdrowia w ankiecie anesteziologicznej oraz w trakcie wywiadu z lekarzem, w tym w szczególności poinformowałem (-am) o uczuleniach, przyjmowanych lekach, przebytych zabiegach i szczepieniach

* rozumiem i przyjmuję do wiadomości, że spoczywa na mnie odpowiedzialność za przestrzeganie wskazań i instrukcji anesteziologa

* zostałem (-am) poinformowany (-a), że w każdej chwili mogę cofnąć zgodę na znieczulenie

* zostałem (-am) poinformowany (-a), że mam prawo do przedstawienia lekarzowi swojego zdania w zakresie uzyskanych informacji i znieczulenia

Ewentualne uwagi/zastrzeżenia co do proponowanego mi znieczulenia .....

W związku z powyższym (właściwie podkreśl):

WYRAŻAM ŚWIADOMĄ ZGODĘ, bez zastrzeżeń lub z powyższymi zastrzeżeniami, na przeprowadzenie zaproponowanego mi znieczulenia;

NIE WYRAŻAM ZGODY na proponowane mi znieczulenie

.....
(data i czytelny podpis pacjenta/opiekuna prawnego)

Stwierdzam, że w sposób przystępny i wyczerpujący przedstawiłem (-am) Pacjentowi szczegółowe informacje dotyczące znieczulenia. W trakcie rozmowy, w sposób przystępny udzieliłem (-am) Pacjentowi wyczerpujących odpowiedzi na zadane mi pytania.

.....
(data czytelny podpis lekarza)

Pacjent wyraził zgodę, ale podpisanie formularza przez Pacjenta jest niemożliwe z powodu: .....